

Kuba obsoja tuje vmešavanje - Predsednik išče nova pota

PREDSEDNIK GRAU SAN MARTIN NAMERAVA VLADATI Z ŽELEZNO PESTJO, DA IZTREBI NASPROTNIKE. — OBSOJA AMERIŠKO VMEŠAVANJE V KUBANSKE ZADEVE. — P OMANJKANJE ŽIVIL SE POJAVLJA NA OTOKU.

Havana, Kuba. — Kuba si bo svoje razmere sama uredila in ne potrebuje, da bi posredovala kaka tuja veselila. Sedanja vlada Grau San Martina ne bo trpela vmešavanja ali celo ukazov niti iz Washingtona, niti iz Moskve.

Tako se je izrazil predsednik Kube, Grau San Martin, preteklo nedeljo pri obedu, ki ga je priredil zanj Rotary klub, kateri vrši vlogo posredovalca med njim in med njemu nasprotnimi revolucionarnimi skupinami. Dostavil je še, da bo njegova vlada uporabila železno pest, da iztrebi komunizem s Kube. Podobno da bo obravnavala tudi s takozvanimi "stare vrste političarji", med katerimi stoji v prvi vrsti bivši predsednik Menocal s svojimi pristaši. Ti političarji zdaj podpihujejo protirevolucijo proti njemu ter skušajo izdati deželo ameriškim interesom.

Neki drugi govornik, J. A. Padilla, načelnik skupine dijakov, ki vneto podpirajo sedanjo vlado, si je enako privoščil v svojem govoru te stare političarje, obenem pa tudi Ameriko, o kateri pravi, da je njih zaveznica. Ti političarji podpihujejo sedanje upore, in sicer v sporazumu z ameriškim poslanikom Wellesom. Namen tega je, da bi imela Amerika povod, izkrcati svoje vojaštvo na otoku pod pretezo, da varuje življenje in imovino ameriških državljanov. "Sramota je, da stoji ameriški brodovje v kubanskih vodah," je končal govornik.

Dočim se uporniško gibanje uspešno pobija, kakor se izraža predsednik, so pa se pojavile druge nadleže, ki delajo sedanji vladi preglavico. V prvi vrsti stoji pomanjkanje živil, zlasti kruha. Stavke delavcev po pekarnah imajo za posledico, da se kruha speče skrajno omejena množina in da mora ljudstvo pred pekarnami v dolpih vrstah čakati, da dobi svoj hleb. Druga nadleže je razno mrčesje, zlasti komarji, kateri so se zaredili v velikanskih množinah, ker se v zadnjih nedeljih odpadki po mestu niso redno pobirali.

IŠČEJO SLIFOVE ZA DRŽNEŽI

Chicago, Ill. — Že več oseb je bilo aretiranih, ki so osumljene, da so sodelovale pri ropu, ki je bil nadvse drzno izveden, pretekli četrtek na odprti cesti, in sicer malo popolnoči. Uslužbenici Federal Reserve banke so iz starega poštnega poslopja vozili na malem truku pošto proti bančnemu posloju in ob straneh truka sta korakala dva stražnika. Na Jackson blvd., med Clark in La Salle st., sta se poleg njih ustavila dva avtomobila, v katerih je bilo pet mož. Obvladali so stražnike in uslužbenice, se polastili poštnih vreč in oddrveli v enem obeh avtomobilov. Na križišču Halsted st. pa so trčili v neki drugi avto,

NOVI NAČRTI ZA OBNOVO

Dosedanje obnovitveno delo prepočasno. — Predsednik išče nova sredstva za pospešitev obnove.

Washington, D. C. — Več višjih vladnih uradnikov je v nedeljo poklical predsednik Roosevelt k sebi na konferenco, da se izdelajo načrti za nadaljnji program za gospodarsko obnovo dežele, ki naj bi bil bolj učinkovit, kakor je dosedanji. Dosedanje izboljšanje razmer se zdi predsedniku vse prepočasno in dosedanje vladno delo v tem pogledu ni imelo tistega učinka, ki si ga je predsednik želel in ki ga je pričakoval.

Nedeljska konferenca je imela namen, da se razmotri na njej o razširitvi kreditov za industrijo in o načrtih za otvorenje bank, katere so se zdaj zaprte, s čimer bi se dalo nazaj v promet več milijard denarja, kateri leži v bankah v "zmrzlem" stanju. Do 5000 takih bank namerava predsednik odpreti do konca tega leta, predno stopi s 1. januarjem v veljavo zakon o zavarovalni vlogi. Ugotovilo se je namreč, da je tisoče bank, ki so zdaj zaprte, popolnoma solventnih, manjka jim le sredstev, da bi napravile svoje zamrzo premoženje tekoče. Vlada skuša zdaj izdelati načrt, po katerem se naj bi tem bankam pomagalo, da pridejo do omenjenih sredstev. Ako takim bankam ne bodo mogle pomagati sosesčine, v katerih ležijo, jim bo dala vlada potrebni kapital, in sicer na ta način, da bo potom rekonstrukcijske finančne korporacije kupila prednostne delnice takih denarnih zavodov.

Drugi načrti, ki jih vlada razpravlja, obsegajo vladna posojila železniškim družbam, da bodo lahko kupovale potrebni material od jeklarn; dalje posojila raznim industrijskim podjetjem samim, zlasti težki industriji. Nič pa se točasno ne razmotri o vprašanju denarne inflacije, znižanja vrednosti dolarja ali drugih podobnih denarnih zadevah.

LINDBERGH V RUSIJI

Leningrad, Rusija. — Letalec Lindbergh in njegova žena sta prispela v petek v tukajšnje mesto. Pozdravile so ju samo uradne osebnosti; rusko navadno ljudstvo namreč ničesar ne ve o Lindberghu in zato tudi ni njegov prihod povzročil nikake senzacije.

Vsled česar so morali izstopiti. Ko so se med tem pričeli približevati policisti, je skupina otvorila ogenj na nje in enega policista ubila. Tedaj so nekoga avtomobilista prisilili, da jim je prepustil svoj avto, v katerem so utekli.

S PLINSKIMI BOMBAMI NAD STAVKARJE

Slika kaže prizor, ki se je nedavno odigral v mestu Lodi, N. J., kjer je ob stavki delavstva v žarvski industriji prišlo do spopadov med stavkarji in stavkokazi in je morala policija iti s plinskimi bombami nad izgrednike.

DUHOVNIK ODLIKOVAN

Kardinal Mundelein izročil češkemu duhovniku odlikovanje.

Chicago, Ill. — Med sijajnimi slovesnostmi je preteklo nedeljo prejel znani češki duhovnik, Rt. Rev. Valentin Kohlbeck, od Svete stolice visoko odlikovanje, takozvano "Cap-pa Magna" ali veliki plašč. Ceremonije je izvršil v češki cerkvi sv. Prokopa, 1641 Allport Ave., kardinal Mundelein sam; prisostvovalo je število višje duhovščine in velika množica vernikov. Nad 10,000 članov raznih čeških organizacij s svojimi banderi je tvorilo slovesen sprevod v cerkev.

Slavljenec je tudi starejšim chicaškim Slovincem dobro poznan, in sicer še iz prejšnjih časov, ko Slovenci še niso imeli svoje lastne cerkve in so obiskovali češko. Odlikovanje je prejel Rt. Rev. Kohlbeck ob zlatem jubileju svojega udejstvovanja na uredniškem, vzgojnem in verskem polju. Bil je urednik več katoliških listov, med njimi dnevnik "Narod", polmesečnik "Katolik", in drugi.

SLOVENSKE POSETNIKE RAZSTAVE

Te dni so nas obiskali: Mr. in Mrs. Felix Surtz, iz Clevelanda, Ohio. Iz Detroit, Mich. pa je nas obiskal preč. g. župnik p. Anzelm Murn in z njim redovni brat Fr. Humil Šavel. Iz Detroita se muči te dni na razstavi tudi Mr. Gracijan Kavčič. Vsem hvala za prijateljski obisk.

PODPORA POTOM DELA

Chicago, Ill. — Reliefna komisija si prizadeva, da dobi kako delo za osebe, ki žive na javni podpori. Pri tem je bila do zdaj uspešna, kajti tekom meseca avgust in september bodo take osebe dobile skupno na plači do milijona dolarjev. Tekom septembra je komisija izdelala 92 projektov, potom katerih so se zaposlile osebe na podpori. Vsi ti projekti so javne zaposlitve, bodisi od federalne, ali

KRIŽEM SVETA KRALJEVI SESTANEK

— London, Anglija. — V soboto je nastopilo romanje v Rim 420 brezposelnih katolikov, zbranih iz vseh krajev Anglija. Potrebni skladi za njih stroške je bil nabran potom nekega katoliškega lista.

— Mexico City, Mehika. — Mehiška državna banka je pretekli teden objavila, da ne bo več umetno skušala vzdržati dolarja na višini in bo pustila, da mehiški denar sam od sebe najde pravo višino v sorazmerju z dolarjem.

— New York, N.Y. — Uradniki in predsedniki združenih nemških društev so pretekli teden resignirali. Vzrok temu je, ker so se društva uprla njih odredbi, da bi na Nemški dan, 29. oktobra, ne smela nemška notranja politika priti v pretres.

— Santiago, Čile. — Po želji predsednika republike je min. predsednik proglasil splošno amnestijo za vse osebe, ki sede po ječah vsled kakih političnih prestopkov. Izpuščenih bo večje število uglednih politikov iz vrst opozicije.

PRUSIJA RAZPUSTILA MESTNE ODBORE

Berlin, Nemčija. — Brez vsakega prednaznana je pruska vlada koncem preteklega tedna razpustila tukajšnji mestni svet in isto je storila tudi v vseh okoliških mestih. Nad 1200 oseb je s tem prizadetih. V Berlinu bo opravljal v naprej to službo odbor 25 oseb, v okoliških mestih pa bodo to vršili javni uradniki.

PREISKUJEJO NENAVADNI SLUČAJ BOLEZNI

Chicago, Ill. — Celotni zdravniški štab tukajšnje West Suburban bolnice v Oak Parku se je pretekli petek zvečer bavil z Miss Patricia Maguire, 523 Clarence ave., Oak Park, o kateri je bilo že poročano, da je podlegla nenavadni spalni bolezni. Pred 20 meseci je zbolela na tej bolezni in od tedaj neprenehoma spi. Zdravniki bodo deklico temeljito preiskali, skušali najti vzroke bolezni, kakor tudi sredstva, da jo ozdravijo. državne vlade, ali okrajnih mestnih in drugih oblasti.

Iz Jugoslavije.

MED DOMAČO VESELICO JE PRIŠLO DO PREPIRA, KI JE ZAHTEVAL ČLOVEŠKO ŽRTEV. — BREZPOSELNI SI POMAGAJO ZA ŽIVLJENJE Z RAZNIMI REKORDI. — SMRTNA KOSA. — VESTI IN NOVICE.

Po nedolžnem umorjen
Maribor, 4. septembra. V nedeljo je bila v Račah pri gostilničarju Berglezu gasilska tombola, ki ji je sledila domača veselica, katere so se udeležili večinoma vsi udeleženci posestnikov sin Štefan Bauman iz Brezovelj in posestnikov sin Martin Veronik iz Podove. Ko sta bila že precej vinjena, sta se dogovorila, da ubijeta tam navzočega posestnikovega sina Alojzija Markiča. Okrog 21. je šel Bauman k posestniku Požegarju in mu odnesel koso, ki je visela na skednju. Koso je nato skril za vrata blizu veselilnega prostora. Nato se je vrnil na veselilni prostor, kjer je na pragu gostilne srečal Markiča, s katerim sta se takoj sprla in zadel 21-letnega kovača Alfreda Brandt iz Kamnika s tako silo, da je fant odletel v velikem loku in oblezel nezavesten na cesti z zlomljeno nogo in nevarnimi poškodbami na glavi in celem životu.

Kako brezvestneži izkoriščajo
Iz Maribora poročajo, da se dobe brezvestneži, ki zaprosijo na uradu za brezposelnost, da dobe brezposelnega človeka, ki jim dela razna domača težka dela, kakor so spravljanje premoga, žaganje in sekanje drv, ali kaj podobnega. Po končanem delu pa prejmejo taki brezposelni mogoče 50 par, (okoli 25c) za vse naporno delo.

Kolesar pod avtomobilom
Pred kratkim se je peljala iz Kamnika proti Ljubljani večja družba kolesarjev. Med potjo jim je pridrel nasproti avto in zadel 21-letnega kovača Alfreda Brandt iz Kamnika s tako silo, da je fant odletel v velikem loku in oblezel nezavesten na cesti z zlomljeno nogo in nevarnimi poškodbami na glavi in celem životu.

Radi udarca izgubil dar govora
V Slivnici na Štajerskem je neki neznanec udaril delavca Antona Špurgaja s tako silo s sekuro po glavi, da je Špurgaj izgubil dar govora. Prepeljani je bil v mariborsko bolnico.

Požar
V Zgornjih Peterjih pri Cir-kovcih na Štajerskem je zgorela domačija Franca Pernata. Gasilec se je posrečilo da so požar toliko omejili, da se ni razširil na sosednja poslopja. Pernatova domačija je pa zgorela z orodjem in vsemi predelki.

Tabor na Trški gori
V petek 8. septembra se je vršil na znani Trški gori na Dolenjskem velik tabor. Ker je bil ta dan praznik Malega Smarna, se je zbralo tam velike množice iz vse Dolenjske. Darovale so se tudi dve slovenski sv. maši ob enem, in sicer ena v cerkvi, druga pa zunaj cerkve.

Smrtna kosa
V Laškem je umrl Anton Petek, kmet od Sv. Kristofa, ki je bil več let cerkveni ključar župnijske cerkve Sv. Kristofa. V Dolenjem jezeru pri Cerkevcih je umrl Tomaž Levar, posestnik star 92 let. V mariborski bolnici je umrl Franc Putz, vpokojeni strojevodja iz Ruš.

Rekorderji na lestvah in berglah
V nedeljo 3. septembra sta se podala 35-letni Franc Vergles in 25-letni Franc Puhlin, slikarska pomočnika iz Celja, na dveh slikarskih lestvah na pot iz Celja v Beograd (642 km, okoli 42 milj.) da prekosita svetovni rekord takega potovanja. To težavno potovanje sta pričela pri kapucinskem ki-mostu v Celju. Kmalu po njunem odhodu sta prišla na posebno idejo druga dva brezposelnika in sicer brezposelni kovač Rudolf Kovač in brezposelni pekovski pomočnik Franc Kuhar iz Celja. Ta dva sta se namenila prepotovati isto pot, kakor prejšnja dva, pa ne na lestvah, ampak na 13 čevljev visokih berglah. Na pot se bosta podala v nedeljo 15. oktobra in sicer izpred gostilne "Na Škarpni" na Bregu pri Celju. Rudolf Kovač ima že dva rekorda za seboj in sicer se je zadnjo zimó proslavil v ledeno mrzli Savinji in letos ko je v začetku julija potolkel svetovni rekord v vztrajnem igranju

SNEG NA ZAPADU
Yakima, Wash. — Po nekaterih krajih države Washington je pretekli petek zapadlo do osem inčev snega. Sneženi viharji so segali tudi v državo Montana, kjer je enako zapadel sneg. Iz mesta Helena se je poročalo, da so imeli tam temperaturo 40 stopinj.

POŽAR SE OBRAVNAVA PRED SODIŠČEM
Leipzig, Nemčija. — Pred državnim sodiščem se točasno vodi obravnava glede požara, ki je bil svoječasnó potaknjen v poslopje državne zbornice v Berlinu. Na obtožni klopi sede osebe, katere so znane vsled svojih komunističnih tendenc. Od mnogih strani se pa trdi, da so oženj podtaknili naziji sami, da bi lahko krivdo vrgli na komuniste, kar bi jim dalo povod za njih preganjanje.

Strela
V Bišu pri Mariboru je udarila strela v kopico slame posestnika Vračiča ter jo zažgala. S kopice je preskočil ogenj na gospodarsko poslopje in hišo in vse skupaj upepelil.

"Amerikanski Slovenec" vodi kampanjo proti depresiji, pomagajte mu!

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891. Established 1891. Izdaja vsak dan razun nedelj, ponedeljkov in dnevoj po praznikih. Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago. Telephone: CANAL 5544

Naročnina: Za celo leto \$5.00, Za pol leta 2.50, Za četrt leta 1.50. Subscription: For one year \$5.00, For half a year 2.50, For three months 1.50.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtka popoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrata.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

“Ko prvo karto vržejo...”

Tako poje ona fantovska pesem, ki pripoveduje, kako fantje za eno zalo deklo “špilajo”. Ta članek pa pripoveduje, kako evropske velesile barantajo za Podonavje.

Te dni je avstrijski kancler Dollfuss nenadoma odpotoval v Italijo in se sestal z italijanskim vladnim šefom Mussolinijem v jadranskem kopalšču Riccione. Uradno poročilo o sestanku obeh državnikov je kratko, naglašajo soglasje Italije in Avstrije v vprašanju avstrijske neodvisnosti ter podčrtava pripravljenost Avstrije za sodelovanje z vsemi sosedami, posebno z Italijo, Ogrsko in tudi Nemčijo, kakor hitro bo to mogoče.

V evropski javnosti je zbudil sestanek obilo pozornost. K uspehu so prinesli listi obilo domnev in misli. Soglasna pa so poročila vseh listov v tem, da se je Mussoliniju posrečilo dvigniti se na mesto nekakega evropskega kanclerja. S tem sestankom je začela Italija očitno iniciativno politiko v srednji Evropi. Dočim so interesi Amerike in Anglije obrnjeni k dogodkom okoli Tihga oceana in se Francija peča predvsem s sovjetskim vprašanjem, si je Italija znala priboriti vsaj začasno proste roke v Podonavju.

Te prostosti se Italija živahno poslužuje. Dočim ji je do zadnjega služila za izvedbo njenih načrtov sama Ogrska, je sestanek v Riccione dokazal, da hoče Italija iz gotovih razlogov odslej posvečati prav posebno pažnjo Avstriji. Izprva se je domnevalo, da skuša Mussolini obnoviti staro avstro-ogrsko monarhijo. A on kot vedni videzni prijatelj Nemčije ve, da bi obnovitev monarhije odvrnila Nemčijo proč od Italije. Prijateljstvo Francije pa si je zagotovil s tem, da je postal odločen nasprotnik priključitve Avstrije k rajhu. Dosluden svojem načrtu pripravlja sedaj Mussolini sodelovanje in zbliznanje Italije, Avstrije in Ogrske ter računa tudi na pritegnitev Nemčije. Trenutno je največja ovira izvedbi tega načrta avstro-nemški spor. Zato je pričakovati, da bo na zbliznanje obeh nemških držav stavlil ves svoj vpliv. Danes seve o zbliznanju še ni nikakega govora.

Proti Mussolinijevemu načrtu se vedno glasneje javljata Francija in Mala antanta. Upravičeno se bojita, da se hoče Italija s svojimi zaveznicami polastiti vodstva v srednji Evropi ter tod izrinuti vsak vpliv Francije in njenih slovenskih zaveznikov. Izgleda, da z načrtom italijanskega šefa tudi niso zadovoljni Nemci v rajhu, ker vidijo za njegovim načrtom v prvi vrsti italijansko željo izbiti iz zbliznanja teh držav predvsem gospodarsko korist Italiji in posebno njenim propadajočim jadranskim pristaniščem. Poročajo, da je Mussolini izjavil, da bi v slučaju nasprotovanja Nemčije in nadaljevanja njenih poizkusov polastitve Avstrije bil odločen braniti avstrijsko samostojnost s svojo vojsko.

Igra za Podonavje se je torej pričela. Prvo karto je vrгла Italija.

Rusija prihaja na Balkan

Iz merodajnih bolgarskih krogov prihaja vest, da je imelo imenovanje bivšega glavnega urednika bolgarskega oficioznega lista “Le Bulgarije” N. Antonova za bolgarskega poslanika v Ankari čisto poseben pomen. Predsednik vlade Mušanov

in politični krog, ki ga on vodi, smatrajo, da je po zadnjih političnih dogodkih v Evropi postalo za Bolgarijo potrebno, da vzpostavi redne odnose s sovjetsko Rusijo. Londonski pakt, sklenjen med Rusijo in državami Male antante, je razburil bolgarsko javno mnenje in povzročil v vladnih krogih občutek osamljenosti. Zato je predsednik Mušanov dal poslaniku Antonovu nalog, naj stopi v stik s sovjetskim trgovinskim zastopnikom v Stambulu ter s sovjetskim veleposlanštvom v Ankari v svrhu vzpostavitve rednih trgovinskih odnošajev med obema državama. Antonov ima nalog ponuditi sovetjem pristaniško mesto Varno na Črnem morju kot sedež za bodoče sovjetsko trgovinsko zastopstvo. Eno leto po obnovi gospodarskih odnošajev bi se vzpostavile tudi redne diplomatske zveze.

Iz istih virov pa izvemo, da obstoja v sedanji vladi Mušanova tudi zelo močan tok, ki zahteva takojšnjo obnovo rednih zvez med sovetji in Bolgarijo. Tež skupini načeluje agilni poljedelski minister Gičev, ki zatrjuje, da bi samo gospodarska obnova odnošajev z Rusijo ne imela nobenega praktičnega pomena in da je Bolgariji potrebna mnogo bolj politična zaslomba Rusije. Danes namreč Bolgarija vse ono, kar je prej dobavljala iz Rusije, kupuje v Turčiji, Rumuniji in Nemčiji, na drugi strani pa Bolgarija nima ničesar nuditi ruski izvozni trgovini. V tem praver se torej ne more pričakovati kakšnih gospodarskih čudežev, kajti trgovinska bilanca bi v bodoče ostala pasivna za Bolgarijo. Koristi more Bolgarija pričakovati le na političnem polju, ker bi si z obnovo rednih zvez in s kakšnim paktom zasigurala sovjetsko zaslombo in se tako otresla zadržljivega ozračja osamljenosti, v katerem se trenutno nahaja.

Iz tega bi sledilo, da vzpostavitev odnošajev s sovjetsko Rusijo v Bolgariji nima nikjer več nasprotnikov, niti v vladnih krogih, niti med strankami opozicije. Vprašanje je postavljeno na dnevni red in se bo v najkrajšem času rešilo v smislu zbliznanja Bolgarije in sovjetske Rusije, ki bo s tem po 20letni odsotnosti znova stopila na Balkan.

IZ COLORADE PJEŠJO

edina ženska v hiši, ne morem kaj, da bi ne prišla za pero in zapisala, da se tudi Bari Kramer iz sreča zahvalim, ki nas je obiskala na naši farmi s svojo družbo. Avtomobil je namreč vodila Mrs. Frances Gornik, ki je vozila našo navdušeno tajnico Mrs. Kozjan SZZ in predsednico Mrs. F. Glač. Z njimi je bil dalje tudi Barin soprog Mr. Kramer. — Še danes vas vidim pred seboj, čeravno živite v solnčni Californiji. — Takoj, prvič ko sem vas zagledala, ste se mi priljubili, kakor bi zagledala lastno sestro. Naročeno mi je bilo, da moram priti drugi dan popoldne, bila je nedelja, da bodo sklicale, kolikor največ mogoče članice SZZ skupaj in da bo posebna seja. Pohvaliti naš vrli predsednici SZZ Mrs. Marie Prislund, ki je sama iz svojega žepa podarila meni svoto \$5.00 v zadnji kampanji, kr sem pridobila največ mladih članic, tako deklet, kakor tudi navdušenih mladih žena, da so pristopile v našo Slovensko Žensko Zvezo.

Ko sem prejela v roke septembersko številko našega priljubljenega glasila “Zarja”, nisva gledala dopis naše priljubljene II. glavne podpredsednice Bare Kramer iz San Francisco, California. Z veseljem sem prebrala od začetka do konca njene navdušene besede. Med resnimi vrticami, je bilo tudi precej smehta, kar je dopis jako poživilo. Ne morem drugače, da tudi jaz nekoliko odgovorim na omenjeni dopis. Čeravno farmarska žena in

Castitam mlademu Franku, ki je, četudi še tako mlad, vendar že pohaja v 12 grade Central High School, kakor tudi čast njegovim starišem. — Mr. Shray je doma iz Nemske vasi na Blokah, Mrs. Shray je pa Stražiščarjeva iz Štruklove vasi, fara Sv. Vid pri Cerknici. Dne 9. septembra so šli z avtomobilom na dolgo potovanje, v Cleveland, Ohio., Mr. Anton Yamnik in soproga Amalija, hčerka Anna, Mr. John Centa Jr. in soproga Amalija. Iz Colorado Springs so pa šli Mr. Louis Marolt, soproga Frances, sin Louis in hčere Hedvika in Frances. Odpotovali so skupno,

ker so si zaželeli enkrat videti Cleveland, ker imajo tam veliko prijateljev in sorodnikov še iz mladih let v stari domovini. Naročili smo jim, da pozdravijo tudi našo žlahto Molek, Kolar in Štrukel ter jim sporočijo naše srčne pozdrave. — Gotovo se boste tam prav dobro imeli in prehitro vam bo potekel čas, da se boste morali zopet podati domov. Ustavili so bodo tudi v Chicago, Illinois in si ogledali svetovno razstavo. Želimo jim srečenega povratka. V Corvin bolnišnici smo pred kratkim obiskali Mrs. George Paulovec, ki je prestala operacijo. Upamo, da se bo kmalu zdrava povrnila med svojo družino, ki jo že težko pričakujejo. Nadalje smo tam obiskali Mr. Frank Koščaka, ki je tudi prestal nevarno operacijo in se mu že obrača na bolje. Tudi njega pogrešajo doma soproga in otroci. — Po težki bolezni se tudi nahaja v bolnici mladi mož in oče J. Stefe, kateremu želimo ljubelega zdravlja. Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam tega priljubljenega lista tukaj in v stari domovini. Listu pa želim mnogo novih naročnikov, sedaj ko se začeli časi polagoma izboljševati. Nobena slovenska katoliška hiša bi ne smela biti brez tega katoliškega lista.

Theresa Centa NAZNANILO Chicago, Ill. Članicam društva Kršč. žena in mater naznanjam, da sem se preselila. Zato prosim, da oddaste darove in druge dobrote za bunco party pri blagajničarki Mrs. Margareth Kure, 2032 W. 28rd St. — Dekliška Marijina družba Y.L.S. pa oddaja svoje darove in dobrote pri Miss Agnes Augustin, 1904 W. 22nd Pl. — Moj sedanji naslov je: 2449 S. Trumbull Ave. Mrs. Mary Sagadin, tajnica.

ZAHVALA Sheboygan, Wis. V naši naselbini se pa res vedno kaj skuje ali hočem reči se priredi kakšno iznenadenje od skupine dobrih prijateljev. Tudi midva z mojo soprogo sva bila deležna nekaj takega dne 9. sept. za 20 letnico najinega zakonskega življenja. Na večkratno povabilo na malo farmo bratov F. A. Gostiča, sva se odločila omenjenega dne ju obiskati. Peljal naju je Mr. F. Klanchar. Ko smo tam nekoliko pokramljali ter nabrali nekaj farmarskih pridelkov se je našemu soferju kar mudilo domov kajti on je vse dobro vedel kaj se v najini odsotnosti doma pripravljajo. Ko smo prispeli domov je moja žena kakor po navadi prva letela v hišo kjer je bilo vse temno a kar na enkrat se luči posvetijo in videla sva polna hiša ljudi ki so naju pozdravljali z surprize. Kakor okamenela sva ostala na pragu z tistimi košaricami v rokah. Hote ali nehotе sva se morala podati k mizam ki so bile

obložene z raznovrstnimi dobrotami za želodce in tudi za suha grla. Mr. Tony Brula je igral na harmoniko in tako smo se zabavali do ranega jutra. Izročili so nam krasna darila za katera se vsem najlepše zahvaljujemo. Tem potom se želiva iskreno zahvaliti vsem za trud in delo ter za vse kar ste žrtvovali za naju o tej priliki. Navzoči so bili sledeči: Mr. in Mrs. F. Pečnik, Mr. in Mrs. J. Plesetz, Mr. in Mrs. L. Letina, Mr. in Mrs. A. Letina, Mr. in Mrs. R. Walters in sin Robert, Mr. in Mrs. L. Jakel, Mr. in Mrs. A. Bozic, Mr. in Mrs. J. Skrube in hčerke, Mr. in Mrs. A. Vich in hčerke, Mr. in Mrs. A. Vever in hčerke, Mrs. Josephine Prislund, Mrs. Frances Repensek, Mrs. Frances Mihelnik, Mr. Jacob Jenko, Mr. R. Ellinger, Mr. F. Pecnik, Mr. T. Brula, John in Frank Jakel, I. Jukančič, Mr. C. Schmidt, Mr. F. Plesetz, Mr. F. Klanchar Mr. F. Jakel, Anton in Alvin Berse. Gospodične Stephanie Pecnik, Frances Janzovnik, Josephine Skrube, Julia, Amalia in Hermine Jenko, Mary Zebre, Stephanie in Jennie Prislund, Marion Schmidt, Carolyn in Marie Berse.

Vsem imenovanim se še enkrat najiskrenejše in prisrčno zahvaliva. Bog daj da bi se še večkrat sešli v tako veseli družbi. Pozdravljeni bodite. (Ogl.) Anton in Mary Berse.

Velika čast je doletela tukaj dobro poznano družino Leopolda Shray, ko je njihov najstarejši 17-letni sinček, doseglj izreden uspeh. Izmed sedemdesetih mladeničev, ki so imeli v Denverju kontest z zrakoplovi, je on izdelal najboljšega. Kontest je bil 23. julija, pouk jim je dajal Jimmie Allen. Mladi Frankie Shray je prišel ves vesel domov in z navdušenjem pripovedoval atu in mami kaj je dosegel, da bosta namreč on in ata šla z zrakoplovom na svetovno razstavo v Chicago, kjer si bosta brezplačno razstavo ogledala in tudi vožnja bo brezplačna, katero jima bo dala Skelley Oil Co., Kansas City, Mo. Mr. Shray je bil seveda nekoliko v skrbeh, ali bi šel ali ne. Nazadnje se je vendar odločil, da pojde, ker ga je sinček hotel s seboj. Mrs. Shray se je seveda temu smejala in se še ponorčevala, češ da “naš Poldek ni za v air,” zlasti ne za tako dolgo pot in je še dalje pripovedovala, da se če z avtomobilom kam peljejo, komaj čaka, da skoči ven na sveži zrak. — Oba sta stopila v zrakoplov v Denverju 21. avgusta in sta prišla nazaj, tudi z zrakoplovom seveda 28. avgusta. Mr. Shray se je izrazil, da je bilo prav prijetno se voziti z zrakoplovom in pa kako imenitno da sta bila postrežena ter da sta veliko videla.

Častitam mlademu Franku, ki je, četudi še tako mlad, vendar že pohaja v 12 grade Central High School, kakor tudi čast njegovim starišem. — Mr. Shray je doma iz Nemske vasi na Blokah, Mrs. Shray je pa Stražiščarjeva iz Štruklove vasi, fara Sv. Vid pri Cerknici. Dne 9. septembra so šli z avtomobilom na dolgo potovanje, v Cleveland, Ohio., Mr. Anton Yamnik in soproga Amalija, hčerka Anna, Mr. John Centa Jr. in soproga Amalija. Iz Colorado Springs so pa šli Mr. Louis Marolt, soproga Frances, sin Louis in hčere Hedvika in Frances. Odpotovali so skupno,

ker so si zaželeli enkrat videti Cleveland, ker imajo tam veliko prijateljev in sorodnikov še iz mladih let v stari domovini. Naročili smo jim, da pozdravijo tudi našo žlahto Molek, Kolar in Štrukel ter jim sporočijo naše srčne pozdrave. — Gotovo se boste tam prav dobro imeli in prehitro vam bo potekel čas, da se boste morali zopet podati domov. Ustavili so bodo tudi v Chicago, Illinois in si ogledali svetovno razstavo. Želimo jim srečenega povratka. V Corvin bolnišnici smo pred kratkim obiskali Mrs. George Paulovec, ki je prestala operacijo. Upamo, da se bo kmalu zdrava povrnila med svojo družino, ki jo že težko pričakujejo. Nadalje smo tam obiskali Mr. Frank Koščaka, ki je tudi prestal nevarno operacijo in se mu že obrača na bolje. Tudi njega pogrešajo doma soproga in otroci. — Po težki bolezni se tudi nahaja v bolnici mladi mož in oče J. Stefe, kateremu želimo ljubelega zdravlja. Pozdrav vsem čitateljem in čitateljicam tega priljubljenega lista tukaj in v stari domovini. Listu pa želim mnogo novih naročnikov, sedaj ko se začeli časi polagoma izboljševati. Nobena slovenska katoliška hiša bi ne smela biti brez tega katoliškega lista.

Theresa Centa NAZNANILO Chicago, Ill. Članicam društva Kršč. žena in mater naznanjam, da sem se preselila. Zato prosim, da oddaste darove in druge dobrote za bunco party pri blagajničarki Mrs. Margareth Kure, 2032 W. 28rd St. — Dekliška Marijina družba Y.L.S. pa oddaja svoje darove in dobrote pri Miss Agnes Augustin, 1904 W. 22nd Pl. — Moj sedanji naslov je: 2449 S. Trumbull Ave. Mrs. Mary Sagadin, tajnica.

ZAHVALA Sheboygan, Wis. V naši naselbini se pa res vedno kaj skuje ali hočem reči se priredi kakšno iznenadenje od skupine dobrih prijateljev. Tudi midva z mojo soprogo sva bila deležna nekaj takega dne 9. sept. za 20 letnico najinega zakonskega življenja. Na večkratno povabilo na malo farmo bratov F. A. Gostiča, sva se odločila omenjenega dne ju obiskati. Peljal naju je Mr. F. Klanchar. Ko smo tam nekoliko pokramljali ter nabrali nekaj farmarskih pridelkov se je našemu soferju kar mudilo domov kajti on je vse dobro vedel kaj se v najini odsotnosti doma pripravljajo. Ko smo prispeli domov je moja žena kakor po navadi prva letela v hišo kjer je bilo vse temno a kar na enkrat se luči posvetijo in videla sva polna hiša ljudi ki so naju pozdravljali z surprize. Kakor okamenela sva ostala na pragu z tistimi košaricami v rokah. Hote ali nehotе sva se morala podati k mizam ki so bile

TARZAN, GOSPODAR DŽUNGLE

(5) (Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

“Ko enkrat pridem v mesto Nimmr, potem me bomo imeli težave najti blagajne in zaklade. Polovili bomo tudi vse ženske in mlada dekleta za naše hareme. Edina težava bo, kako bomo šli nazaj z vsem tem plenom. Dobiti moramo tudi njihovo kraljično, katero morda bodo Nimmrski meščani brali bolj trdovratno, kakor pa svoje blagajne in zakladnice,” je govoril Jad.

“Bo že kako, saj je prerokovano, da pridem do sreče,” povdarja za kulisami Jad. “Hm, magiki večkrat lažejo,” je pristavil Tollog. V istih momentih so se začeli glasovi iz džungle. Prihajala sta Motlog in Fahd iz lova po džungli z ujetim Tarzanom na sred. Privedli so ga pred starega šejka in njegovega brata Tolloga, ki sta srepro zrla na ujetnika.

Tarzan je spregovoril najprvo: “Kdo je tukaj šejk?” “Držite ga!” je odgovoril šejk, “po kakem imenu si pa ti poznan?” pristavi šejk. — “Kličejo me za Tarzana od opic. Moslem,” odgovori Tarzan dokaj hladno in mirno. “Sem slišal že to ime,” je na pol slšno odvrnil Jad. “Vsi arabski roparji so že čuli to ime,” je pristavil Tarzan v sarkastičnem tonu.

DENAR posiljamo v Jugoslavijo in druge dele sveta po dnevnem kurzu. Zadnje dneve dinar stalno raste in se cene pogosto spreminjajo. Računamo po ceni onega dneva, ko dinar prejmemo. Včeraj so bile naše cene: Dinarji: Za \$ 3.00 110 Din, Za \$ 5.00 200 Din, Za \$ 10.00 420 Din, Za \$ 12.00 500 Din, Za \$ 20.00 855 Din, Za \$ 23.25 1000 Din, Za \$ 50.00 2175 Din. Za izplačila v dolarjih: Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75, Za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85, Za \$ 15.00 pošljite \$ 16.00, Za \$ 20.00 pošljite \$ 21.00, Za \$ 25.00 pošljite \$ 26.00, Za \$ 40.00 pošljite \$ 41.25, Za \$ 50.00 pošljite \$ 51.50. Vsa pisma in pošiljatve naslovite na: John Jerich (V pisarni Amerikanskega Slovencega) 1849 W. CERMAK RD. CHICAGO, ILL.

Tvoj nedeljski tovariš.

TEDENSKI KOLEDAR

- 2 **Ponedeljek** — Sv. Angeli Varuhi.
3 **Torek** — Sv. Terezija od D. J.
4 **Sreda** — Sv. Frančišek Asiški.
5 **Četrtek** — Sv. Placid in somuč.
6 **Petek** — Sv. Bruno.
7 **Sobota** — Marija Rožničenska,
8 **Nedelja** — Sv. Brigita.

Rev. J. C. Smoley:

SEDEMNAJSTA NEDELJA PO BINKOŠTIIH

V današnjem evangeliju označuje Gospod največjo zapoved, ki jo mora izpolnovati vsak, če se hoče zveličati: "Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz celega srca, iz cele duše, iz vse svoje misli. To je prva in največja zapoved. Druga je pa tej enaka: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe." In dostavil je, da pokaže potrebo teh zapovedi: "Na teh zapovedih sloni postava in vsi preroki."

Tudi mi moramo spolnovati te zapovedi, če se hočemo zveličati. Vprašajmo se: Jih li spolnujemo? Da spolnujemo zapoved ljubezni do bližnjega, to spoznamo lahko. Gospod je povedal, kako se kaže ta ljubezen: "Karkoli hočete, da vam ljudje store, tudi vi njim storite." Kako pa poznamo, da ljubimo Boga? Kaj pomeni ljubiti Boga iz celega srca? Iz cele duše, iz vse misli? Pomeni, da nas mora ljubezen do Boga skozi in skozi prešinjati, da ljubimo Boga bolj ko vse drugo, bolj ko premoženje, bolj ko druge, bolj ko same sebe.

1. Ljubimo Boga bolj ko premoženje?

Bog je sicer ukazal: "V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh." To se pravi: delati moramo, da imamo hrano, obleko, sploh vse, kar potrebujemo za življenje. Toda marsikdo je tako zaposlen in zamišljen v to delo, da na svojo dušo popolnoma pozabi. Kako je pa z nami v tem oziru? Ne navezujemo li našega srca na svet in njegov dobiček, na Boga pa popolnoma pozablamo? Pehamo se in trudimo noč in dan, za Boga, za molitev pa ne najdemo časa.

2. Ljubimo Boga bolj ko druge ljudi?

Bog seveda ukazuje: "Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe." Pogosto pa dajemo prednost človeku pred Bogom; da bi se komu ne zamerili, rajše prestopimo božje zapovedi, ljudem hočemo bolj dopasti ko Bogu — in to ni prav! Največjo ljubezen dolgujemo starišem. In Kristus pravi sam: "Kdor ljubi očeta ali mater bolj ko mene, ni mene vreden." — In kdor ljubi sina ali hčer bolj ko mene, ni mene vreden." To so Gospodove besede; koliko je starišev, ki prizanašajo otrokom tudi v grešnih rečeh! Koliko starišev molči k grehom svojih otrok! In otroci ravnajo ravno tako. Otroci so napepljavani k lažem, h kraji, in to od lastnih starišev, otroci jih ubogajo, stariši so jim ljubši ko Bog. In to velja o drugih ljudeh: radi prijatelja, radi znanca stori prijatelj, stori znanec greh. Človek mu je ljubši ko Bog.

3. Ljubimo li Boga bolj ko sebe?

Človek ima ljubezen do sebe že prirojeno. Prednost daje sebi pred drugimi. So sicer zgledi, da se je kdo žrtvoval za drugega, na pr. mati za svojega otroka, prijatelj za prijatelja. Običajno je pa vsak sam sebi najbližji. Bog pa ukazuje: Mene prednost pred teboj! Rajši moraš trpeti, kakor da bi ravnal proti Bogu. Rajši daj svoje življenje, kakor grešiti. Gospod pravi: "Kdor najde svoje življenje, ga bo izgubil; kdor pa izgubi radi mene, ga bo našel." To se pravi: Kdor ljubi življenje bolj ko Boga, kdor radi svojega življenja žali Boga, ga bo izgubil na večnosti. Kdor ga izgubi radi Boga, imel bo večno življenje. Kako je z nami v tem oziru? Nismo li zatajili pogosto Boga radi majhnega zaničevanja, zasramovanja od ljudi?

Na ljubezen do Boga nas Kristus jako ostro napominja: poslušajmo torej njegov glas. In če vidimo, da je bila naša ljubezen pomanjkljiva, skušajmo vse popraviti, da dosežemo večno življenje.

RAZNOTEROSTI.

TUDI "NEUMNE" ŽIVALI SE RAZUMEJO NA ZDRAVILSTVO

Ce se je kdo 20 let pečal z lovom na velike zveri, je imel gotovo dovolj prilike za opazovanje življenja in početja živali v svobodni naravi. Da je v tem najti dovolj takega, kar pričra, da živali niso tako neumne, kakor marsikdo misli, in da "umejo" n. pr. čudo dosti o zdravstvu, dokazuje knjiga berlinskega pisatelja Josefa Delmonta: "20 let lova na velike živali". Za zgled par kratkih odlomkov:

Žival je opremljena z zdravimi in veliko bolj razvitimi čuti kakor človek. Narava ji daje varovalno obleko, ki se prilaga naravni okolici, in jo napravlja manj občutno za podnebne vplive. Toda vse živali brez izjeme so udarjene z zajedavci — še več, ti sami so v oblasti še manjših mučiteljev.

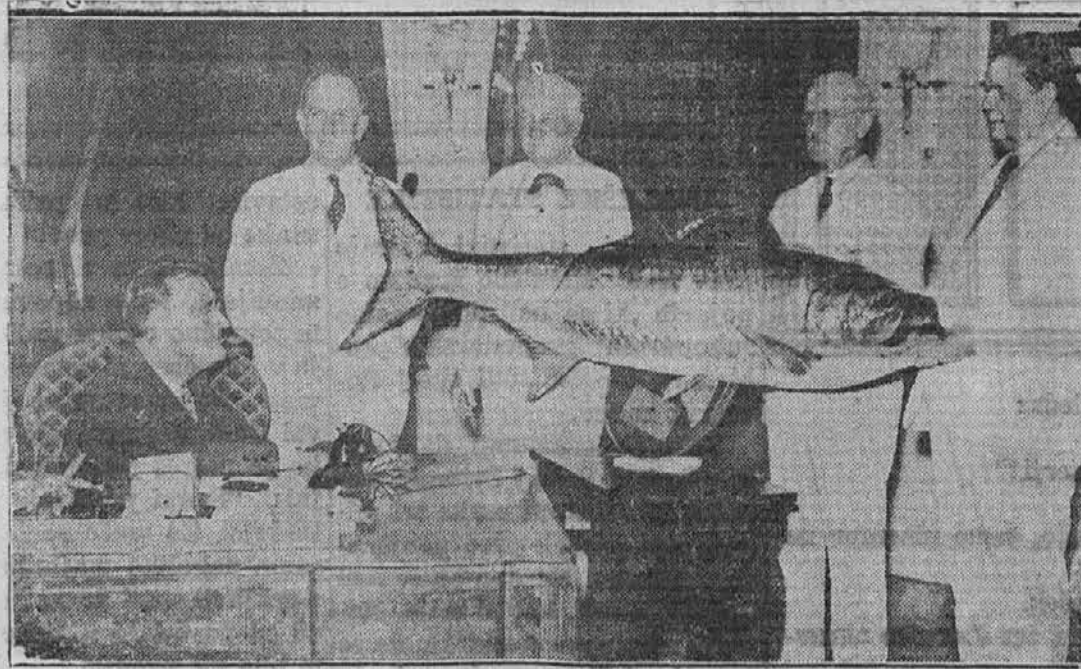
Na afriški stepi, ob Nilu in drugih celinskih vodah opazimo na hrbtu živali vedno večje ali manjše ptice, ki marno stikajo po kožuhi svojih gostiteljev za mrčesom: obadovimi

zapljkami, ušmi, bolhami, klopi itd. To delo opravljata veliki in mali obadar in s tem preprečujeta, da se mrčes preveč ne razplodi. Kjerkoli sem se v pustini ustavljal, sem spustil konje na pašo, da so se svobodno pasli. Kmalu so prileteli obadarji in začeli svoj lov na njihovih vratovih, hrbtu in nogah. Živali so se najprej prestrašile vsiljivih gostov in pobegnile, a kmalu so spoznale, kako dober je ta obisk za njihovo kožo in mirno dopuščale, da so jim obadarji kljuvali rane, kar gotovo ni bilo brez bolečin.

Ce ne bi bilo obadarjev, bi med živalmi zagospodovale razne kožne bolezni in kuge in marsikaka živalska vrsta bi izumrla.

Narava ni ničesar ustvarila brez smotra. Divje živali, ki imajo le malo ali sploh ne zajedavcev v kožuhi, koži ali luskah, so bolne. Vedno sem se prepračil, da imajo kako kožno bolezen, gartje ali krate. Dokazano je, da so klopi strup za ekcemne mikrobo. Če pa grinje prevladajo, zapuste

DARILO PREDSEDNIKU

Neki floridski klub ribolovcev je poslal predsedniku Rooseveltu v dar veliko ribo, katero velikost se lahko izprevidi s slike.

vsil drugi zajedavci okuženo kožo. Obadarji se garjevim čredam izumikajo. Nad nesrečne živali prilete roji muh in jih mučijo do besnosti.

Opazoval sem bivolske črede, ki so bile popolnoma okužene z garjami. Na velikih ploskvah kože jim je dlaka popolnoma odpadla in prekrite so jih kraste in gnojni čiri; marsikatero žival so garje pokrivale čez in čez. Te živali so se izogibale vseh drugih čred, in prepračil sem se, da so bile tiste črede zdrave. Izogibale se niso bolnih zdrave živali, marveč bolne so bežale pred zdravimi.

Dest dni sem sledil bolni čredi, ki je slednjič dospela do jezera, ki je imelo izredno blatne bregove. Te živali, ki porabijo inače ves čas za žrtje, prežvekovanje in napajanje, so sedaj žrle znatno manj, legale za prežvekovanje v blato na bregu, se zarile vanj in ostale tako v vodi, držče samo glavo iznad nje, po cele ure. Ko sem čez dobre tri tedne enega teh bivolov ujel in enega ustrelil, sem videl, da je preje garjeva mesta preraščala dlaka in so ostale kraste samo še na vratu in tilniku. Zdaj sem postal radoveden, če bodo živali zdravljenje nadaljevale ali pa pustile, da se bolezen znova razširi po vsem telesu.

Kako veliko je bilo moje začudenje, ko so bivoli naslednje dni še manj jedli in skoraj neprestano ležali v vodi. Opazil sem, kako so živali vidno hujšale in se začele slednjič z vratom valjati po lastnem blatu.

od česar se jim je polagoma napravila okrog vratu cela nabornica. Biku, ki sem ga ustrelil, ko me je hotel napasti, sem dal zmiti blato z vratu in se prepračil, kako sijajen uspeh je imelo to mazilo. Pod skorjo je bila koža popolnoma zacepljena, o garjah ni bilo več nobenega sledu. Zame velja kot

dokazano, da so se bivoli čisto zavestno zdravili z blatom in govnom.

V ozemlju Kenia sem bil opazil, kako je ogromna čreda cebr večkrat na dan dirjala skozi goste trnje. Videl sem, kako je trnje živali do krvi opraskalo; tjavendan cebre teh bolečin niso tvegale. In res sem dognal, da se ob golitvi odpadla dlaka sprime z novo žmuklje in povzroča kožne bolezni. Cebre so vedele, da more tu pomagati le ostrja ščet in so se kot take poslužile trnja. Po diru skozi grmovje so cebre vselej hitele v bližnje reko.

Na nekem atlantskem parniku, ki je vozil iz New Yorka v Centralno Afriko, sem s krova lovil leteče ribe. Videl sem, kako so ta vitka vodna bitja zapuščala morje, kjer jim ni grozil noben sovražnik, in se dvigala v zrak, kjer so jih v jatah davili galebi. Ujete ribe sem spravil v dva čebra na krovu; en čeber sem pokril z gosto mrežo, drugega sem pustil nepokritega. Vodo sem vsak dan menjal. Ribe v obeh čebrih so skušale skakati v zrak.

Na vseh ujetih ribah sem ugotovil gola mesta brez lusk, ki niso bila mogla nastati ob udaru ob vodo ali mrežo. V teku tedna dni so se gola mesta na ribah v pokritem čeburu povečala; na ribah v odprtem čeburu, ki sem jih redno jemal iz vode in jih za trenutke izpostavil soncu, so pa poganjale nove luskinje. Ribe v pokritem čeburu so kmalu potem poginile.

To se pravi, da leteče ribe predvsem skačejo v zrak, da svojo obolelo kožo izpostavijo zdravilnemu vplivu zraka in solčnih žarkov.

Splošno znano je, da psi in mačke žro travo, kadar si hočejo izlečiti želodec, pa tudi vse divje živali poznajo zdravilnega sledu. Zame velja kot

je katoliška že nad dvesto let. Mladi Josip Wei je sam bil že pet let učitelj na osnovni šoli v Sangaju.

"Dve leti sem potoval v Rim. Porabil sem sedem parov čevljev. Ko sem odhajal iz Singapora, sem imel le veliko zapiranje v Boga, dobre noge in dober želodec. Iz Singapora sem šel v Siam in na poti sem srečeval rojake, ki so mi radi pomagali. Iz Bangkoka sem šel v Rangoun, kjer se mi je pripetila prva nezgoda. Napadli so me roparji. Pustili so me na pol mrtvega s krvavo glavo. Prehoditi sem moral visoka gorovja, da sem prišel v Birmanijo. — Od Rangouna sem potoval proti severu do vrat samega Tibeta. Na tej poti ni bilo vse rožnato. Strašen mrz je bil v gorah, ceste so bile slabe, imel sem vročico, slabo hrano ali pa celo nič hrane in prečesto sem prenočeval pod milim nebom. Odtod sem se obrnil proti jugu in prišel do Kalkute. Zima je prestala, toda deževalo je neprenehoma in bil sem cele tedne stalno moker do kosti. Odtod sem šel ob železnici do Madrasa in nato v Colombo na otoku Ceylonu. Vrnil sem se v Indijo v mesto Goa, kjer sem obiskal grob sv. Frančiška Ksaverija. Znova sem prehodil celo Indijo in nadaljeval pot ob meji Afganistana. Zlobni ljudje žive tod in še danes me stresa groza ko se spomnim nanje. Ob južni Perziji sem prispel v Bender-Abbas, kjer sem se vkrcal za mesto Basrah, odkoder sem potem šel peš ob reki Tigru do Mossula. Potem pa preko Sirije v Alep. Tik pred Damaskom sem znova padel v roke roparjem, v Beyreutu pa sem se obrnil proti jugu, prišel v Port-Said, se v Aleksandriji vkrcal na ladjo za Carigrad. Iz Carigrada sem odšel peš v Grčijo in v Atenah sem se vkrcal za Marseille. Iz Marseillea sem odšel ob Rodanu v Loyn, iz Lyona pa preko Zeneve in Freiburga v Milan. Tako sem prišel v Rim, cilj mojega potovanja." To je sigurno najdaljše romanje, ki ga je mogel opraviti vernik ob priliki letošnjega svetega leta v Rim. Mnogo je moral pretrpeti na poti, gladovati in zmrzovati. Najbolj pa ga je, pravi, pretreslo veliko število pogonov, ki jih je še videl na poti.

da se mnoge živali namenoma po cele dneve postijo, da si olajšajo bolezen in ozdravijo.

Na nekem gibonu, človeku podobni opici, sem odkril na desni strani prsi precej veliko bulo. Ker je ta nakaza zmanjševala vrednost opice, sem jo sklenil operirati; bil sem mnenja, da je navadna lojena oteklina. Ko sem kožo obril, sem opazil do sedem centimetrov dolgo zaraslo brazgotino. Prezel sem kožo, a pod njo nisem našel lojave oteklino, marveč trdo, vlaknasto kepo do celne neznane snovi. Pod njo je bila koža tenka in rožnate barve in videl se je obronek zacepljene rane.

Rano, ki jo je napravil moj nož, sem skrbno opral in zašil in se je v par dneh lepo zacelila. Kepo sem dal kemično preiskati in pokazalo se je, da je bilo to drobno zgrizeno listje indijskega kadilovega drevesa. To listje je zdravilno in ga tudi domača plemena uporabljajo za lečenje ran. Opica je morala poznati zdravilno moč tega listja, inače ga ne bi poskušala, ker je zelo grenko in ga opice ne jedo.

PEŠ IZ INDIJE V RIM

Mladi Kitajec J. A. Wei je nedavno prišel v Rim in sv. oče ga je sprejel v posebni avdijenci. Ta mladi Kitajec je prehodil peš 15.000 kilometrov, da je lahko prišel na proslavo svetega leta v Rim. Član je stare kitajske katoliške družine, ki

ŠIROM JUGOSLAVIJE

Tridesetletnica

Marijina družba deklet v Metliki je pred kratkim slavila 30-letnico svojega obstanka. Ob tej priliki so priredila belokranjska dekleta, ki so v Marijini družbi, veličasten tabor na Komenskem dvorišču. Nad 800 družbenic se je zbralo na tem taboru.

Smrtina nesreča

Janko Prelog, posestnik iz Stojncev pri Ptujju je vozil drva iz nevarnega Bevsaka v Hlalozah. Pri nalaganju mu je spodrsnila debela bukev in ga tako nesrečno ranila v tilnik, da je v nekaj minutah izdihnil, star komaj 45 let.

Na oni svet je hotel

Gimnazijski sluga Krapav v Ptujju se je nedavno nenadoma pojavil na mostu ob nenavadnem času in pozdravljajoč na vse strani mimoidoče občinstvo, se je naenkrat zagnal z mosta v Dravo. Za njim sta skočila dva dijaka, katerima se je posrečilo, da sta ga privlekla na suho in ga oddala v bolnico, kjer so spoznali, da se mu je nekoliko zavrtelo.

Nesreča

Skozi Košake se je vračal v Maribor trgovec Alojzij Uszar. Poleg njega je sedel v avtomobilu tudi 40letni strojnik Ledvinka. Bila sta tako neprevidna, da sta zaletela z avtomobilom v brzjavni drog. Uszar je dobil nevarne poškodbe na glavi, Ledvinka si je pa zlomil obe nogi.

Nesreča na planinah

Na poti s Stola na Zelenico se je pred kratkim ponesrečil Franc Fric, prefekt v škofijskih zavodih v Št. Vidu nad Ljubljano. Padel je tako nesrečno, da je obšel nezavesten. Najbolj je poškodovan po glavi in po životu, vendar nima zlomljenega nobenega uda.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA:

V NAJEM

se odda stanovanje s 4 sobami na novo prenovljene. V stanovanju je kopalna. Vprašajte na 1903 W. 23rd St. Phone Gra. 0962.

Plinska kurjava za vsak dom po novih nizkih cenah

Da vam dokažemo . . . jo bomo instalirali na naše stroške in jo odstranili na naše stroške, ako vam ne bo ugajala!

NE INVESTIRATE NIČESAR!

Brez VSAKEGA CENTA vašega investiranja instaliramo najmodernejši gorivec v vašem "furnasu" ali peči. Ako vas zadovolji, bo ostal. Ako ne — in vi ste edini sodnik — bo šel ven in vaš prajsnji kurilni sistem bo instaliran nazaj — NA NAŠE STROŠKE.

ZAKAJ vam stavimo tako ponudbo? Ker imamo zaupanje v popolnost. Ker vemo, da ne boste nikoli več brez udobne plinske kurjave, ko ste jo enkrat preizkusili. Zato vas pozivamo, da jo poizkusite po novi nizki ceni. Znižana je bila na polovico, kar je stala v 1930-31.

Kurjava s plinom odpravi dan in noč trajajočo naporno premetavanje premoga . . . umazane ure čiščenja pepela . . . tedne sezonskega čiščenja hiše . . . preminjanja umazanih zavese . . . suženjstva sajastim stenam.

Odpošljite kupon danes.

Izpolnite kupon sedaj — ne odlašajte

THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

Public Service Co. of Northern Illinois
Western United Gas and Electric Co.
Prosimo, pošljite mi informacije glede
gretja mojega doma s plinom.

Ime .....

Naslov .....

Mesto .....

Tel. št. ....

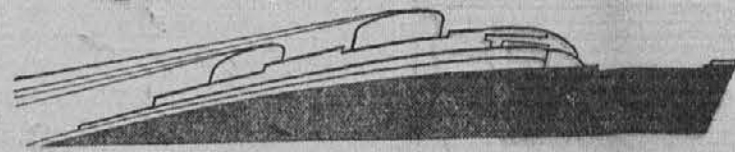
House Heating Division

THE PEOPLES GAS LIGHT AND COKE COMPANY

Ta ponudba se nanaša tudi na ozemlja, ki ga zalaga s plinom

Public Service Company of Northern Illinois
Western United Gas and Electric Company

7 dni do JUGOSLAVIJE. Z ZNANIMI EKSPRESNIMI PARNIKI

BREMEN • EUROPA

POSEBNI VLAK ob parniku v Bremerhavenu jamči zelo udobno potovanje v LJUBLJANO. Izborna železniška zveza tudi iz Cherbourga.

NAJHITREJŠA POT V STARO DOMOVINO
Za podrobnosti vprašajte kateregakoli lokalnega agenta ali
NORTH GERMAN LLOYD

130 W. RANDOLPH ST., CHICAGO, ILL.

Društvo 'SV. JERONIMA'

ŠTEV. 153, K.S.K.J., CANONSBURG, PA.

Ustanovljeno dne 19. aprila 1914. Šteje nad 200 članov v obeh oddelkih. Sprejema vse zavezane katoliške Slovence in Slovenke od 16. do 55. leta in v ml. oddelku od rojstva do 16. leta. Član ali članica, ko oboli, naj se takoj javi pri društvencem tajniku in potem naj se ravna po pravilih. Društvo zbora vsako prvo nedeljo, v mesecu ob 2. uri popoldne v lastnem prostoru.

Odbor za leto 1933:

Predsednik MIKE F. TOMŠIČ, Box 217, Houston, Pa.
Tajnik JOHN BEVEC, Box 16, Strabane, Pa.
Blagajnik ANTON TOMŠIČ, Box 94, Strabane, Pa.

Izpod Golice

SLAVKO SAVINŠEK.
— Povest z gorenjskih planin —

"Vidiš, Cilka," stopi Ivan tesno k dekletu in se skloni čisto k njemu ter tiho sikne vanjo, kakor kača. "Videl sem: Tilen ga je ubil, ne Matevž! Ti si kriva, če sem krivo povedal! Za oba kaže enako, odločilo bo moje pričevanje. Zato je čas, Cilka, izberi!"

"Ne morem!" plane glasno dekletu in oči ji zagore v čudnem svitu. "Na duši naj Vam gori to krivo pričanje. Ali Vaša ne bom nikdar, razumete, nikdar!" se zažene deklet s stisnjenimi pestmi proti stražniku, da se ta umakne nehoti korak nazaj!

"Ni mi mar tvoje grožnje, Cilka! Zadnjikrat vprašam, deklet: hočeš?" se zdaj izzivajoče in strupeno zažene iz financarja.

"Stran, stran od tu!" se utrga iz Cilke in oči ji gore v nepopisnem srdu in s čudnim bleskom, da financar seže proti volji po puški in se plašno umakne proti vratom.

"Izbrala si, pa naj bo po tvoje! Ali mene boš pomnila vse žive dni!" bruhne Ivan se zadnjo kapljo strupa iz sebe in utone skozi vrata v mrak. Cilka pa omahne k mizi nazaj, se sedese na stol, z glavno udari ob mizo in zajoeče, da bi mu šlo, kdor bi jo slisal, skozi mozeg in kosti. In ji je hudo, da bi umrla od bridkosti.

Cez čas stopijo mati v hišo:
"Cilka, financarja sem srečala doli od nas proti Lipovšku. Ali sta bila tu?"
Odgovarja jim glasno ihtenje, ki ga šele zdaj slišijo, ker ga je prej zaglušila glasna beseda.
"Cilka, kaj pa je?" stopijo k nji.
"Mati, mati!" se trga iz dekletovih solz.
"Kaj pa je? I povej vendar! Jezus, kaj pa se je zgodilo?"
Preveč je solza in bridkosti v Cilki, da bi mogla povedati. Dolgo, dolgo vprašujejo mati. V hiši je že čisto temno, ko še vedno sede ob njej in vlečejo iz nje besede, ki naj jim razlože hčerki bridkost. Naposled se prične točiti pripovedovanje najprej v pretrganih stavkih, potem pa v tožbi, prepojeni s solzami in prekinitvi z glasnim ihtenjem, ki materi reže v srce hujše od pripovedovanih besed.

Fant jo začudeno pogleda:
"Vprašate!"
"Bi šel z menoj po večerji?"
"Kam?"
"Novo obleko dobiš zato, samo nikomur ne povedaj, tudi materi ne!"

"Ne bom," zatrjuje deček.
"Ali znaš pot iz grabna čez Jesenice naravnost po plazju na Golico?"
"Poznam. Ali zdaj . . ."
"Novo obleko dobiš, če greš z menoj! Pojdi brž po večerji naprej in pri Lipovšku počakaj.
"Bom!" ji pritrujuje fant.
"Pa suknjo vzemi s seboj in palico!"
"Bom!"
"Zdaj pa tiho in žugni ne materi, ne Janezu, če pride prej, besedice. Jaz že pritečem za teboj."

Cilka umolknje, ko vstopijo mati in prineso večerjo na mizo.
"Kje neki hodi Janez nocoj?" jih skrbi.
"Bo že prišel," meni Cilka kratko, kar "sami večerjajmo!"
Res sedejo vsi trije za mizo, Cilka in hlapčič se žurita. Dekle zmeče vase par žlic, potem pa čaka, da Tonček poje. Pomigne mu. Fant steče iz hiše, pa mimogrede v hlev po suknjo in palico in nato dalje do Lipovška.

Tudi Cilka se izvija materi; da naj z večerno molitvijo počakajo Janeza, sama pa da gre nekoliko ven. Pa si ogrne veliko ruto in steče po kolovozu v noč.
Malo pred Lipovškom zavije Cilka raz kolovoz v brežino in steče po ozki stezičici čez vrt za hišo, kjer vidi čakati hlapčiča Tončka.
"Te ni videl nikdo, Tonček?"
"Nikdo."
"Pojdiva brž!"
Oziraje se na vse strani zavije po brežini, ki pada proti cesti, nato čez njo, jo v skokih preteče in zavije za bajtami za farovski hlev, kjer se spusti kar po celem v Belin graben. Tonček krepko hiti za njo. Po grabnu ne moreta drugje kakor po kolovozu, zato pa se žurita, da ju ne bi kdo srečal in spoznal ali ustavil.

Cilka je že doma in zdaj vso pot mislila in še premišljuje, kako je z Matevžem. Bog ve, ali je dobil njeno pismo? Dejal ji je sicer, da bo doma pri Majdi. Ali vseeno je mogoče, po sebnost danes, ko je bilo lepo vreme, čeprav južno, da bi bil odšel v gmajno, zlasti ker je obljubil, da pride v nedeljo k dnevu k Hribarjevim. Tako bi lahko čez dan pogledal po svojem poslu, ponoči pa bi prehodil Golico. V kočsi si zdaj ne upa, čeprav mu je dovoljeno, ker ve, da je bolje, če se domačim stražnikom radi Štefanovega ogiblje. Seveda, če bi bil pismo dobil pravočasno danes dopoldne v roke, bi mogel priti z vlakom na Fužino in od tam na Dobravo. Pa je malo verjetno to, ker Cilka pozna Matevža in ve, da se železnice posluži le v skrajnem slučaju, zdaj pa, ko ga sledijo orožniki, še celo ne.

Kaj pa, če ni pisma dobil? misli Cilka. Ta misel je bila, ki jo je napolnila v nevarno pot. Matevž niti od daleč ne slutil, česa ga dolže, niti ne sanja se mu ne, da ga je Ivan obdolžil uboja. Bog ve, ali je Matevž videl uboj sam? O, Cilka dobro ve, da je Matevž nedolžen, ker ga pozna, da bi se bil dal le rajše prijeti in tudi zapreti, kakor pa na tak način se ubranil stražnikom. Četudi so vsi ves čas trdili in je tudi Janez zatrjeval s svojim strašnim molkom, da je Matevž ubijalec, je njeno srce čutilo prav.

O TEM IN ONEM

ANGLEŠKE STATISTIKE

Angleški statistiki zbirajo prav radi številčno gradivo o pojavih, ki se ne tičejo samo suhoparnih gospodarskih problemov, temveč tudi zgolj človeških zadev.

Tako so izračunali, da število porok v Veliki Britaniji narasča in da stopi vsake tri minute nov parček pred poročne-ga uradnika. Na dan pa se loči dvajset parov, kar ni malo. Nadalje nam pove statistika, da se na Angleškem vsako minuto rodijo trije otroci. V istem času izdelajo 160 parov novih čevljev in 20 dežnikov, porabijo 7 odstotkov slaščic pokadijo 30 tisoč cigaret in požgejo 48.000 vžgalic.

Na uro ostavi 25 novih avtomobilov svojo tovarno in 6 knjig tiskarski stroj. Na dan zaužije 40 milijonov Angležev 12 milijonov jajc, pol milijona glav živine in 25 milijonov čaš piva. Na teden porabi Anglež povprečno pol funta mila, ob nedeljah obišče cerkve poldrug milijon ljudi, 1.800.000 pa jih gre v kino. Golf igra 350 tisoč Angležev, poldrug milijon se vozi na izlete z avtomobilom, 400.000 jih igra tenis.

VSTAL JE "EVANGELIST"

Iz mesta Foscani v Romuniji poročajo o zanimivem dogodku verske blaznosti. V mestu se je pojavil človek, ki se je izdajal za evangelista. Prepričal je kmeta S. Muha iz vasi Padureni, da ga on lahko spravi v neposreden stik z Bogom. Toda Muha in njegova družina morajo živeti en mesec spokorno in med tem časom brati samo svete knjige. Muha je z vso svojo družino to tudi spomnil. On in vsi člani družine so brali svete knjige. Po dobrem tednu je vsa družina pričela dati znamenja blaznosti. Muha je s svojo družino pričel podirati hišo, nato je pobil vso domačo živino in se začel tako bičati, da bi bil kmalu izkrvavel. Moral so nastopiti orožniki, ki so vso družino prepeljali v norišnico v Foscani. "Evangelista" so seveda zaprli.

POGANSKI UČITELJ POUČUJE KATEKIZEM

V pogorju južne Kitajske živi mnogoštevilna družina s šoloobveznimi otroki. Ker tam bliži ni nobene krščanske šole, je družina prosila domačega učitelja pogana, da bi otroke poučeval v katekizmu. Učitelj je prošnji ugodil in otroke tako dobro naučil katekizma, da se je misijonar, ki je nedavno obiskal družino, čudil znanju katekizma, ki so ga pokazali otroci. Zanimiv znak verske strpnosti v poganski deželi!

ČLOVEK S TRDNIMI ŽIVCI

Ob zadnjem islandskem potresu je oddajal islandski radio v Reykjaviku razburljivo poročilo. Jasnino določeno je napovedovalec v nekem trenutku spregovoril besede: "Dame in gospodje! Kakor ste pravkar opazili, je naše mesto obiskal potres. Pričakovati je novih sunkov. Pozor! Bolje je, da

OGROMEN TELESKOP

Na gori Locke v državi Texas bodo postavili nov teleskop. Wilson v Kaliforniji in katerega premer znaša 7 čevljev. Ozračje okoli te gore, ki je visoko skoro 7000 čevljev, je ne-navadno čisto, zato pričakujejo, da bodo s tega mesta lažje opazovali nebo. Teleskop bodo sestavili z denarjem, ki ga je zapustil milijarder. W. J. MacDonald. Ta je zapustil v te namene 840.000 dolarjev. Premer teleskopa znaša nekaj nad 6 čevljev. Z njim bo mogoče videti zvezde, ki jih zdaj opazijo samo z ogromnim teleskopom, ki je postavljen na gori Wilson v Kaliforniji in katerega premer znaša 7 čevljev. MacDonald je v svojem testamente dejal, naj bi bilo s pomočjo tega teleskopa mogoče še bolje spoznavati veličino božjega stvarstva.

JESENSKA razprodaja plošč

DO YOUR PART — S TEM, DA KUPITE SLOVENSKE PLOŠČE PO ZNIZANI CENI!

Razprodaja traja samo do 7. oktobra

Pozor!

Cene vsem produktom se dnevno dvigajo. Zagotavljamo, da tudi slovenskih gramofonskih plošč ne bo več prilike kupiti za to nizko ceno. Zato je v vašem interesu, da si za zimo nahavite od nas v tej razprodaji čim več plošč morete.

Tri plošče za \$1.00

V tej razprodaji imamo na prodaj sledeče plošče:

COLUMBIA PLOŠČE:

- Štev. 25091—VSI VERNI KRISTJANI OJ PASTIRSKI BOŽJI LJUBLJENCI. . . Poje A. Šubelj, bariton.
- " 25084—NOČNI ČUVAJ, PEVEC NA NOTE. . . poje moški kvartet Jadran.
- " 25097—PASTIR, DEKLE TO MI POVEJ. . . poje Ant. Šubelj, bariton.
- " 25114—DEKLETA V KMEČKI BRIVNICI, PRIDI SV. MARTIN. . . Adrija z Dajčmanovo godbo.
- " 25116—DOBRO SREČO ZA KRAVO RDEČO, ŽIVELA JE ENA DEKLICA. . . Adrija — Dajčman.
- " 25119—SINOČ SEM PRI ENI HIŠI BIL. . . Zora Ropas — A. Šubelj.
- " 25115—K OKNU PRIDI. . . R. Banovec — A. Šubelj.
- " 25125—DOBER VEČER, LJUBO DEKLE, MOJA KOSA JE KRIZAVNA. . . duet Banovec—Šubelj.
- " 25131—KDOR HOČE FURMAN BIT, LOVSKA. . . ženski duet.
- " 25138—VESELA URŠKA, RIBENČAN URBAN — igra Hoyer Trio.
- " 25139—KADAR BOŠ TI VANDRAT ŠU, USPAVANKA — duet J. Lausche in Mr. Udovich.
- " 25141—ŽABJA SVATBA, KUKOVCA. . . pevcin Adrija in J. Pluth na harmoniko.
- " 25151—MAMICA MOJA, KESANJE, — poje Anton Šubelj, bariton.
- " 25164—KAJ MI NUCA PLANINCA, TRIGLAV, — poje in spremlja s harmoniko J. Germ.
- " 25165—PRI OKNU DEVA JE SLONELA, SPOMINEK, — duet pojeta L. Belle in F. Plut.
- " 25166—V TIVOLI, MICKA, — igra instrumentalni orkester.
- " 25168—OJ DEKLICA POVEJ MI TO, KO NA PLANINE, — pojeta L. Belle in F. Plut.
- " 25171—CVETOČJIH DEKLIC PRSA BELA, METULJČEK, — poje in spremlja s harmoniko J. Germ.

Buy handkerchiefs with what it saves

It isn't necessary to pay 50¢ or more to get quality in a dentifrice. Listerine Tooth Paste, made by the makers of Listerine, comes to you in a large tube at 25¢. Note how it cleans, beautifies and protects your teeth. Moreover it saves you approximately \$3 a year over 50¢ dentifrices. Buy things you need with that saving—handkerchiefs are merely a suggestion. Lambert Pharmaceutical Co.

LISTERINE TOOTH PASTE 25¢

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

VICTOR PLOŠČE:

- Štev. 23005—ZA VELIKONOČNO NEDELJO, 1. in 2. del, pevcin Adrije.
- " 23008—POD DVOJNIM ORLOM, DUNAJ OSTANE DUNAJ, — igra Zither Trio.
- " 23012—TAINA LJUBEZEN, TO JE NEMOGOČE, — igra mednarodni orkester.
- " 23025—OH URA ŽE BIJE, PO JEZERU BLIŽ TRIGLAVA, — poje Mirko Jelačin.
- " 23026—JURI BENKO VZEMI LENKO, POBIČ SEM STAR ŠELE 18 LET, — poje Mirko Jelačin.
- " 23027—MENE PA GLAVA BOLI, PA KAJ TO MORE BIT, — poje Mirko Jelačin.
- " 23028—MLINAR, VSI SO PRIHAJALI, — poje Mirko Jelačin.
- " 80184—RADI KOTLA V KEJHO, RAVBAR NA GAVGE, — moški kvartet Jadran.
- " 81204—NA BREGU, CARLOTTA ŠOTIŠ, — igra Victor Hudebnik kvintet.
- " 81454—OB TRGATVI, 1. in 2. del — Adrija pevcin.
- " 81519—EMILKA POLKA, KRANJSKI SPOMINI, — igra chičaška vojaška kapela.

Za plošče, ki niso navedene v tem seznamu, te cene ne veljajo.

Pri naročilih si pridržujemo pravico, da za slučaj, ako tekom te razprodaje katerakoli plošča, navedena v tem oglasu, poide, da jo nadomestimo z drugo ploščo. Zato prosimo naročnike plošč, da naj navedejo za slučaj, da ako nam katera izmed onih, ki jih bodo naročali, medtem poide, katero drugo ploščo želijo, da jim bomo namestili v takem slučaju po želji. Navadno poštnino plačamo mi.

Manj kakor tri plošče izmed teh plošč, ki so na tej razprodaji, po pošti ne pošiljamo. Istopako ne pošiljamo teh plošč po C. O. D., ker so s pošiljanjem po poštnem povzetju preveliki stroški.

Vsak, ki želi naročiti zgoraj navedene plošče, naj priloži zraven znesek \$1.00 v gotovini ali v poštnem Money Order ter istega naslovi na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Ill.